Eduskunnan hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Pyyntö 27.9.2022 HAK_VP_Hätäkeskuslaitos_VIRKA

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 154/2022 vp) eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023.

Hätäkeskuslaitoksen tämän vuoden (2022) määrärahat ovat 69 367 000 milj. euroa. Kevään 2022 kehyspäätöksessä Hätäkeskuslaitokselle on myönnetty hätäviestijärjestelmän uudistamisprojektiin 2 800 000 miljoonan euron ja palkkausten tarkastamiseen 407 000 euroa.

Hallituksen esityksessä Hätäkeskuslaitoksen ensi vuoden toimintamääräraha on 70 550 000 euroa. Hätäkeskuslaitokselle ehdotetaan 2 350 000 euron lisäystä hätäviestijärjestelmän uudistamiseen. Lisäksi esityksessä on huomioitu Hätäkeskuslaitokselle muun muassa esteettömyysdirektiivin toimeenpanon muutokset, HTV-tason turvaaminen, ulkoministeriön konsulipalveluihin kuuluvien avustavien asiakaspalvelutehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset, vuoden 2022 palkkausten tarkistukset, matkustussäästö sekä Hätäkeskuslaitokselle kohdistuva osuus JTS miljardin tuottavuussäästöistä.

Hätäkeskuslaitos ei ole esittänyt ensi vuoden talousarvion valmistelussa eikä täydentävässä talousarvioesityksessä lisämäärärahatarpeita. Hallituksen talousarvioesitys vuodelle 2023 on Hätäkeskuslaitoksen osalta hyvä, mutta resurssihaasteita on jo havaittavissa mm. kustannustason nousun myötä.

Hätäkeskustoiminnan lainsäädännön uudistamishankkeen kustannusvaikutuksia ei pystytä arvioimaan Hätäkeskuslaitoksessa.

Hätäkeskuslaitos
Nödcentralsverket
hatakeskuslaitos@112.fi

Osoite
PL 112, FI-28131 PORI
etunimi.sukunimi@112.fi

Adress
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG
fornamn.efternamn@112.fi

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112
www.112.fi

Hätäkeskuslaitoksella ensi vuodelle siirtyvän toimintamääräraha arvioidaan olevan noin viisi miljoonaa euroa, joista valtaosa koostuu keskeneräisistä kehittämistoimista, jotka tulevat maksettavaksi vuoden 2023 puolella. Siirtyvä erä on erittäin tärkeä puskuri vuoden 2023 osalta, jolla voidaan vastata myös kustannusten nousuun ja HTV-määrän kasvuun.

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöresurssit

Vuoden 2023 osalta Hätäkeskuslaitos lähenee 630 HTV:n henkilöstöresurssitavoitetta, joka helpottaa päivystyshenkilöstön työkuormaa.

Vuoden 2023 alussa saavutetaan hätäkeskuspäivystäjien määräksi 500 henkilötyövuotta, kun uusia päivystäjiä valmistuu 44 henkilöä. Uudet päivystäjät täydentävät myös edellisten vuosien henkilötyövuosivajetta.

Henkilöstöresurssille haasteita aiheuttaa se, että päivystäjien vuosittainen poistuma on ollut noin 35-40 henkilöä ja uusia hätäkeskuspäivystäjiä valmistuu noin 40 henkilöä. Lisäksi KEVAn mukaan eläkepoistuma nousee nykyisestä alle 10 henkilön poistumasta vuodesta 2025 alkaen yli 10 henkilön poistumaan. Korkeimmillaan eläkepoistuma on arvion mukaan 17 henkilöä vuonna 2025.

Hätäkeskuslaitoksen osaavasta päivystyshenkilöstöstä on edelleen vajetta kehyskauden loppupuolella vuodesta 2025 lähtien. Hätäkeskuslaitos automatisoi maksullisen toiminnan testaustoiminnan vuonna 2023, mikä vähentää noin 8 HTV:tä vuodesta 2024 lähtien. HTV-määrän vähennys olisi käytettävissä päivystyshenkilöstön palkkaamiseen, jos päivystäjiä olisi tarjolla työmarkkinoilla.

Hätäkeskuslaitoksen suunnalta on edelleen painetta lisätä hätäkeskuspäivystäjien kurssimäärää Pelastusopistolla kahdesta kurssista kolmeen, jotta tulevien vuosien resurssitarpeeseen voidaan vastata ajoissa. Hätäkeskuslaitoksella on ollut henkilöstömäärän alimitoituksen vuoksi haasteita nykyisen henkilöstön jaksamisen kanssa, mikä näkyy sairauspoissaolojen suurena määränä.

Haasteena on myös valmistuvien hätäkeskuspäivystäjien valtakunnallinen jakaantuminen ja alueellisiin tarpeisiin vastaaminen. Lisäksi molempien kotimaisten kielten taitajia on Hätäkeskuslaitoksessa tällä hetkellä vajaa 60 henkilöä, kun arvioitu tarve olisi 100 henkilöä. Kaksikielistä kurssi on esitetty alkavaksi syksyllä 2023, joka hieman helpottaisi tilannetta.

ICT-menojen kehitys

Hätäkeskuslaitoksen ICT-menot koostuvat pääasiassa ERICA-hätäkeskusjärjestelmän ylläpito- ja kehittämiskustannuksista.

Toimittajalle maksetaan ERICA-järjestelmän käytöstä vuosittain noin 10,2 milj. euroa. Toimittajalla on mahdollisuus korottaa hintoja kalenterivuosittain, ja ensimmäinen korotus tulee vuonna 2023. Toimittaja on ilmoittanut, että Hätäkeskustietojärjestelmän ensi vuoden korotus on kaksi prosenttia, joka on sopimuksen vähimmäiskorotus. Myös muut toimijat, mm. operaattorit nostavat hintojaan.

ERICA-järjestelmän hintojen tarkistaminen on sidottu palvelujen tuottajahintaindeksiin, joka on tämän vuoden aikana noussut lähes seitsemän prosenttia edellisestä vuodesta, joten tulevalle kehyskauden kustannusten korotuksiin on varattava jopa kolme miljoonaa euroa riippuen tuottajahintaindeksin kehityksestä.

ERICA-hätäkeskusjärjestelmä on eri viranomaisten yhteiskäyttöinen tietojärjestelmä, ja yhteisen tilannekuvan saamiseksi sitä käytetään myös eri viranomaisten johto- ja tilannekeskuksissa. Suomen Erillisverkot Oy:n on täytynyt rakentaa TUVE-verkkoon moninkertaistettuja tietoliikenneratkaisuja, jotta hätäkeskustietojärjestelmän toiminnallinen luotettavuus voidaan taata. Kyberturvallisuutta kehitetään edelleen vuonna 2023, jotta taataan järjestelmän toimintavarmuus kaikissa tilanteissa.

Hätäkeskuslaitos, johtaja Taito Vainio

Operatiivinen osasto, johtaja Marko Nieminen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Jakelu HaV@eduskunta.fi

paivi.parviainen@eduskunta.fi

Hätäkeskuslaitos
Nödcentralsverket

hatakeskuslaitos@112.fi

Osoite
PL 112, FI-28131 PORI

etunimi.sukunimi@112.fi

Adress
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

fornamn.efternamn@112.fi

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

www.112.fi